

Editorial

Un jesuïta de frontera

El P. Arturo Sosa Abascal (Caracas, 1948), el nou general de la Companyia de Jesús, podria definir-se com un jesuïta de frontera en un doble sentit: atresora una reflexió madura de la ciència política amb una opinió autoritzada en l'àmbit universitari i civil, i ha realitzat una tasca competent en la frontera entre Veneçuela i Colòmbia amb la creació d'una xarxa d'organitzacions jesuïtiques que fomenten una «ciutadania de frontera». En un dinar-col·loqui celebrat l'estiu del 2014 al Centre Fe y Cultura de Medellín (Colòmbia) compartia les seves madures reflexions sobre Veneçuela, sobre el seu règim, sobre la democràcia, sobre el paper de l'Església, de la Universitat i dels joves. El P. Sosa —que és doctor en Ciències Polítiques— definia la societat veneçolana com

a «ferida i ressentida políticament» i «partida en molts trossos» i el règim del seu país com a «estatista i centralista» amb una subordinació de tot allò que significa l'estat al govern que, a més, es concentra en el president. El règim chavista, deia, és una «tirania de la majoria» i «la democràcia només subsisteix si les minories són respectades» i «hi ha minories que mai no podran ser majoria, com les ètniques». En un llenguatge que recordava el del papa Francesc —també jesuïta i a qui coneix força— el 31è successor de sant Ignasi afirmava que «quan la majoria ocupa tot l'espai públic, expulsa les minories: no les reconeix». A la democràcia només s'hi arriba democràticament i per fer-ho cal construir una base social i política «amb paciència i saviesa». Però la classe mitjana del

seu país està molt infectada pel «pensament màgic», amb l'erroni convenciment que, si es canvia de govern, la situació millorarà. El P. Sosa lamentava que la jerarquia eclesiàstica veneçolana no hagués trobat el seu lloc i hagués perdut l'autoritat de qui és capaç de situar-se fora de la lògica polititzada. Quant a la Universitat, es planyia que les eleccions en els seus claustres es duguessin a terme com si fossin municipals i que el govern portés vuit anys sense encarregar cap carrera nova a una universitat privada, privilegiant en canvi la Universidad de las Fuerzas Armadas, amb 250.000 estudiants, i en la qual per ser rector cal ser general i per degà, coronel. Pel que fa als joves, detectava la seva despolitització, l'immediatisme i l'augment alarmant de la migració. «És fonamental formar la joventut políticament», conclouia. Un nou estil, doncs, al capdavant de la Companyia de Jesús, sempre atenta als signes del temps: ara és urgent regenerar la política també des de la reflexió creient i eclesial.

La redacció us proposa

L'«Amoris laetitia» duta a la pràctica

La xarxa Laicat XXI aborda la praxi d'aquest document pontifici

P 8

Els grups de Taizé s'apleguen a la Seu d'Urgell

Joves de tot Catalunya van viure un dia de germanor i pregària

P 16-17

V Trobada Interreligiosa Iberoamericana

Antoni Matabosch ens parla del procés de pau a Colòmbia

P 13

El Calendari de l'ermità, ara també per a infants

Es tracta de la gran novetat d'aquesta publicació per a l'any 2017

P 25

Un nou llindar

Un cant a la vida

Sebastià Taltavull
Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona
Administrador apostòlic
de Mallorca

Era un bon dia d'estiu, un dia d'allò més bonic. Pels volts del migdia, al bosc es va fer un silenci molt gran. Tot era quiet. De cop i volta, un pinsà va alçar el cap i va demanar: «Ben mirat, què és la vida?» I tot el bosc va quedar parat, perquè allò era una qüestió ben difícil i tots se'n sentien tocats de molt a prop.

Just en aquell moment, la rosa es descloïa. Ben a poc a poquet, anava llevant ara una fulla, ara una altra. La rosa va dir: «La vida és un desenvolupament.»

La papallona no en tenia costum de pensar coses tan enlairades. Ella solia anar tranquil·lament d'una flor a l'altra i va dir: «La vida és plena de sol i de vida.»

Més avall, arran de terra, una formiga s'escarrassava a carregar un bri de palla més llarg que no era ella, i va dir: «La vida no és més que penes i treballs.»

Vet aquí que compareix un talp que, traient el cap per un forat, també hi volia intervenir: «La vida és una lluita enmig de la foscor.»

Va començar a caure una pluja fina. La pluja va dir: «La vida és un devessall de llàgrimes i res més.»

A la vora del mar, les onades xocaven les unes amb les altres, es tiraven contra les roques i després se'n queixaven dient: «La vida és una lluita inútil per la llibertat.»

Sobre aquestes onades planava una àliga que anava fent cercles tota cofoia, i va dir: «La vida és un esforç per anar sempre amunt, enlaire, enlaire.»

No gaire lluny hi havia un prat. La força de la tempesta semblava haver-lo decantat cap a un costat, i va dir: «La vida sempre és ajupir-se sota un poder més gran.»

Ja s'havia fet tard que va venir la nit. Un mussol de vol silenciós anava d'una branca a l'altra, i va dir: «Viure vol dir aprofitar l'ocasió quan els altres són a dormir.»

Com que ja era ben fosc, el bosc va caure en un gran silenci. Un noi tornava a casa. S'havia anat a divertir amb uns amics i va dir: «La vida és una recerca constant de felicitat i una cadena de decepcions.»

Tot d'una, l'alba es va alçar amb tota la seva majestat i va dir: «Així com jo, l'alba, sóc el començament del dia, així la vida és el començament de l'eternitat.»

És un conte que havia comentat sovint amb els joves i ens havia fet molt de bé. Ara el vull compartir amb vosaltres.

Francesc anima a ser homes i dones dialogants

L'audiència jubilar coincideix amb la festivitat de sant Joan Pau II

AICA

Ciutat del Vaticà

«El diàleg esfondra els murs de les divisions i de les incomprensions, crea ponts de comunicació i no permet que ningú s'aïlli i es tanqui en el seu petit món.» Ho va dir el papa Francesc durant la catequesi de l'audiència jubilar del dissabte 22 d'octubre, festivitat de sant Joan Pau II.

Francesc va explicar que el diàleg és «expressió de caritat, perquè pot ajudar a buscar de nou i a compartir el bé comú. Ens convida a posar-nos davant l'altre i a veure'l com un do de Déu que ens interpel·la i ens demana ser reconegut». Per això, va assenyalar que «no dialoguem quan no escoltem prou o tendim a interrompre l'altre per demostrar que tenim raó». Segons el Pontífex, «el veritable diàleg necessita moments de silenci en què acollir el do extraordinari de la presència de Déu en el germà».

El Bisbe de Roma va subratllar que el diàleg «permet conèixer, entendre i acollir les exigències de cada persona». En aquest sentit, va indicar que l'Església «necessita el diàleg per comprendre les necessitats i els anhels que estan en el cor dels homes i les dones de cada temps, i poder sortir al seu encontre amb una paraula d'esperança» perquè «en aquest diàleg constant, l'Església descobreix la veritat profunda de la seva missió enmig del món i contribueix a la construcció de la pau».

El Papa es va adreçar directament als assistents a la catequesi jubilar per convidar-los «a ser, mitjançant el diàleg, instruments que creïn una xarxa de respecte i fraternitat per ensorrar els murs de la divisió i de la incomprensió, i així crear ponts de comunicació per ser signes de la misericòrdia de Déu».

En el dia de la memòria litúrgica de sant Joan Pau II, el Pontífex va voler recordar-lo destacant la «seva profunda espiritualitat, plasmada per la mil·lenària herència de la història i de la cultura polonesa transmesa en l'esperit de fe. Aquesta herència era per a ell font d'esperança, de poder i de coratge, amb la qual exhortava el món a obrir les portes a Crist. Aquesta invitació es va transformar en una incessant proclamació de l'Evangeli de la misericòrdia per al món i per a l'home, la continuació del qual és aquest Any Jubilar».

PAPA FRANCESC
«En el diàleg l'Església descobreix la veritat profunda de la seva missió i contribueix a la construcció de la pau»

D'altra banda, després del res del l'Àngelus del diumenge 23, el papa Francesc va pregar per la població de l'Iraq: «Estem consternats pels actes terribles de violència (...). He sentit dolor en tenir notícies de l'assassinat a sang freda de nombrosos fills d'aquesta estimada terra.»

El Pontífex va expressar la seva solidaritat i va assegurar «que els acompanyo i els tinc presents en l'oració, perquè l'Iraq, encara que durament colpejat, sigui fort i ferm en l'esperança d'anar cap a un futur de seguretat, de reconciliació i de pau».

Els jesuïtes, davant del repte de la reconciliació

Agències / Ciutat del Vaticà

El pare Arturo Sosa, nou general dels jesuïtes, en roda de premsa va reconèixer que la «reconciliació» és el principal repte que afronta avui la Companyia de Jesús. «Des d'arreu del món se sent aquesta divisió, aquest trencament», va explicar, «jo conec Veneçuela, però hi ha situacions molt greus com Síria, hi ha moltes guerres que no se saben, cosa que significa també que les persones han de migrar o són víctimes de tràfic». Per això, va apuntar cap a una «crida a la reconciliació. No es pot avançar si no es viu en pau. Per a nosaltres, el repte és veure com contribuir a la reconciliació entre els éssers humans, que és també reconciliació amb Déu i la Creació». També va citar alguns temes sobre els quals està discutint la 36a Congregació General dels jesuïtes reunida a Roma aquestes dies: diàleg interreligiós, refugiats, fluxos migratoris, crisi econòmica i pobresa, entre d'altres.

Església en sortida

Nova forma de lideratge a l'Església

La paraula «lideratge» no sol agradar dins l'Església: s'associa amb la forma mundano-empresarial de gestionar els grups i les organitzacions. Però en tot grup humà hi ha persones que aglutinen, guien, orienten i condueixen els altres cap a les metes que volen assolir. Aquesta feina pot exercir-se com a cap, dictador, mestre, capatàs, etc. En l'Església es prefereix la del Pastor perquè es troba a l'Evangeli i a tota la Sagrada Escripura amb unes connotacions molt pròpies de servei, entrega, exemplaritat.

Però permeteu-me que empri «lideratge» perquè en aquest moment s'està transformant de nou la manera com la societat, les empreses, entenen aquesta figura essencial de qualsevol organització. Estem passant, no sense dolor ni crisi, del lideratge vertical, jeràrquic i unidireccional, a una altra forma d'exercir l'autoritat, més lligada a la col·laboració, més multidireccional, en xarxa i, en el fons, més oberta a allò

que els membres de l'equip tenen per aportar. Ves per on, el papa Francesc —sense cap mena d'influència externa— va exercir el primat, des del principi, de manera humil, sinodal (col·laborativa!), amb escolta i delegant tasques en uns col·laboradors que realment ho són. És una *xarxarquia* perquè conviuen jerarquia i xarxa sense destorbar-se.

La jerarquia a l'Església té un valor i unes claus transcendentals que no existeixen a les empreses, però si en alguna cosa va insistir el Senyor és en la manera com s'ha d'exercir l'autoritat. Aquest «nou lideratge» que s'està impulsant ara en l'Església, en sintonia amb l'Evangeli, té un ressò en allò que les empreses estan descobrint: que ningú no pot, tot sol, trobar el camí a seguir. Que tota persona de l'equip té alguna cosa a aportar. Que plegats es va millor que dividits. L'autoritat i el govern ja no són una tasca solitària, sinó col·legiada i sinodal. Com hauria d'haver estat sempre.

Leticia Soberón